

ETV ดิวเต็มพิกัด ม.ต้น สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

12 เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัชกาลที่ 4- พ.ศ. 2475

โดย ครูณัทธนต์ เลี้ยวไพโรจน์ (ครูโป๊ป)

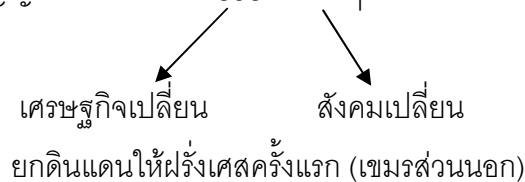
โรงเรียนพัฒนาความรู้สังคมศึกษา อาคารวรรณสรณ์ ชั้น 10

สมัยปฏิรูป

ร. 4

การเมือง : ทรงลดความเป็นท้าวราชาลงมา

เศรษฐกิจ - สังคม : ทำสนธิสัญญาเบาว์ริง พ.ศ. 2398 กับอังกฤษ

ร.5

การเมือง : ปฏิรูปการปกครอง พ.ศ. 2435 “รวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง”

- ① ส่วนกลาง : กระทรวง → เกิด “เอกภาพ”
- ② ส่วนภูมิภาค : ระบบมณฑลเทศาภิบาล = มณฑล → เมือง → อำเภอ → ตำบล → หมู่บ้าน
- ③ ส่วนท้องถิ่น : สุขาภิบาล → กิจกรรมแรกที่วางรากฐาน “ประชาธิปไตย”

แนวคิดประชาธิปไตย : คำกราบบังคมทูลขอเปลี่ยนแปลงการปกครอง รศ. 103

เศรษฐกิจ : หอรัษฎากรพิพัฒน์ → กระทรวงพระ-คลังมหาสมบัติ ทรงริเริ่มให้มีเงินเดือน งบประมาณแผ่นดิน ธนาคาร ธนบัตร

สังคม

- ① ปฏิรูปสังคม : เลิกไพร่ เลิกทาส ปฏิรูปการศึกษา
- ② สาธารณูปโภค + lifestyle
 - ยกดินแดนให้อังกฤษและฝรั่งเศส → ยกดินแดนครั้งใหญ่ที่สุด = “วิกฤตการณ์ รศ. 112”

ร.6

การเมือง : ตั้ง “ภาค” + แนวคิดประชาธิปไตย : ดุสิตธานี การเกิดกบฏ รศ. 130

เศรษฐกิจ : ขาดดุลการค้าครั้งแรกของไทย มีธนาคารออมสิน มีสหกรณ์

สังคม : มีพระราชบัญญัติประถมศึกษา คำน่านำนาม นามสกุล

ปลูกฝังแนวคิดชาตินิยมผ่านกองลูกเสือป่า ละครพุด

- เข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 → ชนะ → แก้ไขสนธิสัญญาเบาว์ริง

ร. 7 ก่อน พ.ศ. 2475

การเมือง : แนวคิดพระราชทานรัฐธรรมนูญ 6 เม.ย. 2475 แต่ถูกอภิรัฐมนตรีสภาค้าน

: เกิดการปฏิวัติ พ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎร → ประกาศหลัก 6 ประการ

เศรษฐกิจ : ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งเป็นผลพวงมาจากเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกหลังสงครามโลกครั้งที่ 1

โจทย์ทบทวน

- (1) พระมหากษัตริย์พระองค์แรกที่ทรงมีน้ำพิพัฒน์สัตยา และสาบานตนเองว่า จะซื่อสัตย์ต่อพสกนิกร คือพระองค์ใด
 1. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
 2. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 3. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 4. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
- 2) การปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 ให้ผลในด้านใดมากที่สุด
 1. ประชาชนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน
 2. ทำให้ประเทศไทยได้รับการพัฒนาทัดเทียมอารยประเทศ
 3. การได้มาซึ่งประชาธิปไตยของปวงชนชาวไทยมีความเป็นไปได้สูงขึ้น
 4. เกิดเอกภาพในการควบคุมบังคับบัญชา และในการบริหารราชการทั่วประเทศ
- 3) ผลของการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2435 ที่สำคัญได้แก่ข้อใด
 1. การยกเลิกหัวเมืองชั้นในและเมืองเอก โท ตรี
 2. การยกเลิกการบริหารแบบกรมและเกิดกระทรวงขึ้นมาแทน
 3. ทำให้เกิดการรวมอำนาจการปกครองที่ศูนย์กลางอย่างแท้จริง
 4. มีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมาสร้างคนเพื่อสนองความต้องการของราชการ
- 4) กิจกรรมใดเป็นการวางรากฐานการปกครองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทย
 1. การเลิกทาส
 2. การจัดตั้งสุขาภิบาล
 3. การจัดตั้งรัฐมนตรีสภา
 4. การจัดตั้งเมืองดุสิตธานี
- 5) ความคิดทางประชาธิปไตยของคนไทยเริ่มปรากฏอย่างชัดเจนในข้อใด
 1. ข้อเสนอในบทความของเทียนวรรณ
 2. ข้อคิดเห็นของอศิวพาหุและรามจิตติ
 3. คำกราบบังคมทูลของเจ้านายและข้าราชการ รศ. 103
 4. ข้อเสนอของที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ ชื่อ นายเฮอร์มอนด์ บี. สตีเวนส์

- 6) ข้อใดเป็นผลงานของเทียนวรรณ
 1. การเข้าร่วมในการกบฏ รศ. 130
 2. การเสนอแผนพัฒนาการเมืองในสมัยรัชกาลที่ 5
 3. การเข้าร่วมในการเสนอเค้าโครงร่างรัฐธรรมนูญในสมัยรัชกาลที่ 6
 4. การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนในสมัยรัชกาลที่ 5
- 7) ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการดำเนินงานหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยกเว้นเรื่องใด
 1. การตั้งดุสิตธานี
 2. กบฏ รศ. 130
 3. การให้เสรีภาพแก่นักหนังสือพิมพ์
 4. การที่บุคคลกลุ่มหนึ่งถวายบันทึกขอให้เปลี่ยนแปลงการปกครอง
- 8) ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475
 1. การตื่นตัวทางการเมืองของชนชั้นกลาง
 2. พระบรมวงศานุวงศ์ทรงได้รับการศึกษาศาสนาใหม่จากประเทศในยุโรปมากขึ้น
 3. วิธีการของรัฐบาลในการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของประเทศ เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ
 4. เกิดการแตกแยกกันในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกองทัพระหว่างกลุ่มผู้มีอำนาจ
- 9) ข้อใดที่ไม่ใช่ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในรัชกาลที่ 4
 1. อนุญาตให้ราษฎรทำงานกับฝรั่งได้
 2. ให้ราษฎรถวายฎีกาได้เดือนละ 4 ครั้ง
 3. ให้ราษฎรเข้าเฝ้าในเวลาเสด็จพระราชดำเนินได้
 4. การเก็บเงินค่าราชการจากไพร่หลวงคนละ 6 บาทต่อปี
- 10) ข้อใดนับว่าเป็นการผลิตคนเพื่อเข้ารับราชการในสมัยรัชกาลที่ 5
 1. การตั้งกรมศึกษาธิการ
 2. การออกพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
 3. การปรับปรุงระเบียบบริหารงานในกรมพระสุรัสวดี
 4. การตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง
- 11) แดงเป็นลูกทาสรุ่นแรกที่ได้รับการปลดปล่อยให้เป็นไท แดงเกิดปีอะไร
 1. ปีที่รัชกาลที่ 5 ประสูติ
 2. ปีที่รัชกาลที่ 5 ขึ้นครองราชย์
 3. ปีที่รัชกาลที่ 5 บรรลุนิติภาวะ
 4. ปีที่รัชกาลที่ 5 ประกาศใช้พระราชบัญญัติพิทักษ์อายุลูกทาส ลูกไทย

- 12) การดำเนินการในข้อใดเป็นผลให้ระบบไพร่สิ้นสุดลง
 1. การออกพระราชบัญญัติทหารขึ้นใน พ.ศ. 2413
 2. การออกพระราชบัญญัติเรียกเก็บเงินจากไพร่ใน พ.ศ. 2439
 3. การประกาศพระราชบัญญัติลักษณะการเกณฑ์ทหารใน พ.ศ. 2448
 4. การประกาศจัดตั้งกรมทหารหน้าโดยรับสมัครจากไพร่ใน พ.ศ. 2423
- 13) เมื่อเด็กหญิงแดงอายุครบ 15 ปี ต้องใช้คำนำหน้าว่า นางสาวแดง ข้อกำหนดนี้เริ่มในสมัยใด
 1. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
 2. จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี
 3. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 4. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- 14) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเข้าสู่แบบสมัยใหม่ของไทย เริ่มจากสนธิสัญญาฉบับใดและในรัชกาลใด

1. เบาวริง รัชกาลที่ 4	2. เบาวริง รัชกาลที่ 3
3. เบอร์นี รัชกาลที่ 4	4. เบอร์นี รัชกาลที่ 3
- 15) ผลที่เกิดขึ้นอย่างเด่นชัดมากในระยะแรกๆ หลังการเปิดประเทศในปี พ.ศ. 2398 คือข้อใด

1. การคุกคามจากต่างชาติรุนแรงขึ้น	2. ปริมาณการค้ากับต่างชาติเพิ่มขึ้น
3. การผลิตสินค้าหัตถกรรมถูกทำลาย	4. ส่งข้าวไปขายมากจนเกิดการขาดแคลน
- 16) ข้อใดเป็นผลของสนธิสัญญาเบาวริง
 1. ผ้าและเครื่องปั้นดินเผาเป็นสินค้าหัตถกรรมที่ต่างประเทศต้องการมากขึ้น
 2. อังกฤษเป็นชาติเดียวที่สามารถซื้อน้ำตาลและพริกไทยจากกรมพระคลังสินค้าได้
 3. มีการเกณฑ์ไพร่เข้ามาทำงานมากขึ้นเพื่อเพิ่มผลผลิต โดยเฉพาะการปลูกอ้อยทำน้ำตาล
 4. หนานน้อยเป็นชาวเชียงใหม่ เป็นคนในบังคับอังกฤษ ต้องขึ้นศาลอังกฤษ เมื่อทะเลาะกับเจ้าเมืองเชียงใหม่
- 17) การทำสนธิสัญญาในปี พ.ศ. 2398 กับอังกฤษ ก่อให้เกิดผลอย่างไร
 1. อังกฤษสามารถซื้อข้าวจากไทยได้
 2. มีการกำหนดอัตราภาษีอย่างชัดเจน
 3. ทำให้ไทยสามารถเก็บภาษีได้มากขึ้น
 4. ทำให้อังกฤษได้รับการผูกขาดภาษีเป็นชาติแรก
- 18) ข้อใดไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เป็นผลมาจากสนธิสัญญาเบาวริง
 1. ชาวต่างชาติเข้ามามีบทบาทด้านการลงทุนมากขึ้น
 2. มีการขุดลอกคลองชลประทานเพื่อขยายพื้นที่ทำการเพาะปลูก
 3. มีการหลั่งไหลเข้ามาของชาวจีนเพื่อเป็นแรงงานในกิจการค้าสำเภา
 4. ไทยกลายเป็นประเทศผู้ผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดภายนอก

- 19) ระบบการค้าเสรีซึ่งเกิดขึ้นในรัชกาลที่ 4 นั้นเป็นการเปิดศักราชใหม่ในทางการค้าของไทย และยังก่อให้เกิดผลดีต่อไทยในเรื่องใด
1. ทำให้เกิดตลาดแรงงานขึ้น
 2. การลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
 3. ทำให้รัฐบาลไทยมีรายได้ประจำเพิ่มขึ้น
 4. อังกฤษขัดขวางฝรั่งเศสมิให้ทำรุนแรงกับไทย
- 20) การปฏิรูปการคลังของไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการดำเนินการหลายประการยกเว้นข้อใด
1. การจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์
 2. การจัดทำงบประมาณแผ่นดิน
 3. การกำหนดอัตราเงินเดือนประจำแก่ข้าราชการ
 4. การจัดเก็บภาษีขาเข้า – ขาออกให้สอดคล้องกับความจำเป็นของประเทศ
-